

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΕΧΩΔΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ
ΕΠΙΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΣΕΙΣΜΟΥ ΤΗΣ 7-9-99

Όπως είναι γνωστό η Ελλάδα είναι η πλέον σεισμογενής χώρα της Ευρώπης. Στη χώρα μας εκλείεται το 50% της σεισμικής ενέργειας που εκλείεται σε όλη την Ευρώπη. Είναι γεγονός ότι ο σεισμός της 7/9/9 που έπληξε την Αθήνα ήταν ένας σεισμός απρόσμενος για τους επιστήμονες, δεδομένου ότι το ρήγμα που τον δημιούργησε δεν ήταν καν χαρτογραφημένο. Ήταν όμως και ένας σεισμός που προκάλεσε τα περισσότερα θύματα και τις μεγαλύτερες καταστροφές απ' όλους τους σεισμούς της τελευταίας εκατονταετίας.

Είναι χαρακτηριστικό ότι, όπως θα αναφερθεί και παρακάτω, μέχρι σήμερα έχουν ελεγχθεί 180.000 οικοδομές και περισσότερες από 80.000 παρουσιάζουν ελαφρές ή σοβαρότερες βλάβες, ενώ από τον σεισμό που έπληξε την Κοζάνη και τα Γρεβενά το 1995, οι μέχρι σήμερα καταγεγραμμένες βλάβες σε κτίρια δεν υπερβαίνουν τις 25.000.

Ο σεισμός αυτός κατά κοινή ομολογία βρήκε την Πολιτεία έτοιμη να αντιμετωπίσει τις καταστροφικές του συνέπειες.

Ο Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (Ο.Α.Σ.Π.) που υπάγεται στο ΥΠΕΧΩΔΕ είχε ήδη ολοκληρώσει το Σχέδιο Εκτάκτου Ανάγκης ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ-ΣΕΙΣΜΟΙ, το οποίο είχε διανεμηθεί σε όλα τα Υπουργεία, Περιφέρειες, Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, Δήμους και Δημόσιους Φορείς από τον περασμένο Ιούνιο. Είχε επίσης ολοκληρώσει μια σειρά προγραμμάτων και μέτρων για την ενίσχυση της αντισεισμικής άμυνας της χώρας, όπως :

- Τον Νέο Ελληνικό Αντισεισμικό Κανονισμό
- Τον Κανονισμό Ωπλισμένου Σκυροδέματος
- Οδηγίες για τον εντοπισμό και διάσωση των εγκλωβισμένων στα ερείπια
- Οδηγίες για προσωρινές υποστηλώσεις
- Οδηγίες και έντυπα για τη διενέργεια του Πρωτοβάθμιου Μετασεισμικού Ελέγχου των Κτιρίων

Επίσης είχε δραστηριοποιηθεί στα θέματα εκπαίδευσης και ενημέρωσης των μαθητών με τη διενέργεια μαθημάτων αντισεισμικής προστασίας στα σχολεία, τη διανομή ενημερωτικών φυλλαδίων στους μαθητές δημοτικών σχολείων και την επεξεργασία και έκδοση ειδικών ενημερωτικών εντύπων για μαθητές και δασκάλους-καθηγητές

Στα πλαίσια του Ο.Α.Σ.Π. λειτουργούν Μόνιμες Επιστημονικές Επιτροπές από Καθηγητές Α.Ε.Ι. υψηλού επιστημονικού κύρους, οι οποίες επεξεργάζονται ειδικά θέματα αντισεισμικού σχεδιασμού και προστασίας, οι Επιτροπές αυτές είναι:

- Η Μόνιμη Επιστημονική Επιτροπή Εκτίμησης Σεισμικού Κινδύνου
- Η Μόνιμη Επιστημονική Επιτροπή Υποστήριξης των Αντισεισμικών Κανονισμών

- Η Μόνιμη Επιστημονική Επιτροπή Αντισεισμικής Τεχνολογίας
- Η Μόνιμη Επιστημονική Επιτροπή Σεισμοτεχνικής, και άλλες

Το ΥΠΕΧΩΔΕ με τους Τομείς Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (Τ.Α.Σ.) που είχε ιδρύσει και λειτουργούσαν στις σεισμόπληκτες περιοχές της Περιφέρειας και τους περισσότερους των 250 έμπειρων σε θέματα αποκατάστασης σεισμών Μηχανικών των εν λόγω Τ.Α.Σ., είχε άμεση ετοιμότητα κινητοποίησης για τις πρώτες ώρες μετά τον σεισμό.

Διέθετε επίσης περισσότερους από 600 μεταφερόμενους οικίσκους σε ειδικό αποθηκευτικό χώρο στον Ασπρόπυργο για την κάλυψη των άμεσων στεγαστικών αναγκών των σεισμοπλήκτων (να υπενθυμίσουμε ότι το τελευταίο εξάμηνο διετέθησαν περισσότεροι από 300 μεταφερόμενοι οικίσκοι στην Αλβανία, στην Τουρκία και στο Κόσσοβο).

Τα παραπάνω συνετέλεσαν στην άμεση κινητοποίηση γενικότερα του Κρατικού Μηχανισμού και ειδικότερα του ΥΠΕΧΩΔΕ τις πρώτες ώρες και ημέρες μετά τον σεισμό.

Η αντιμετώπιση των καταστροφικών επιπτώσεων του σεισμού της 7.9.99 που έπληξε την Αθήνα απαίτησε και απαιτεί από πλευράς ΥΠΕΧΩΔΕ ένα συνολικό και ολοκληρωμένο πρόγραμμα ενίσχυσης και αποκατάστασης των σεισμοπλήκτων το οποίο διαρθρώνεται ως εξής:

ΑΜΕΣΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗ

Περιλαμβάνει :

- Τη συμμετοχή Μηχανικών του ΥΠΕΧΩΔΕ και του ΟΑΣΠ στις Ομάδες Διάσωσης της ΕΜΑΚ και της Πυροσβεστικής για τον απεγκλωβισμό των θυμάτων.

Για τον σκοπό αυτό διατέθηκαν από την πρώτη ημέρα του σεισμού περισσότεροι από 20 Μηχανικοί οι οποίοι πλαισίωσαν τα Συνεργεία Διάσωσης της ΕΜΑΚ και παρείχαν υποστήριξη Πολιτικού Μηχανικού για την άρση των ερειπίων και των απεγκλωβισμό των θυμάτων.

- Τον Πρωτοβάθμιο Ελεγχο Καταλληλότητας των κτιρίων.
Ο Πρωτοβάθμιος Έλεγχος Καταλληλότητας αποσκοπεί στον να καθορίσει την καταλληλότητα χρήσης των κτιρίων για την πρώτη μετασεισμική περίοδο.
Για τον σκοπό αυτό το ΥΠΕΧΩΔΕ κινητοποίησε από την πρώτη ημέρα περισσότερους από 500 Μηχανικούς των Κεντρικών Υπηρεσιών του ΥΠΕΧΩΔΕ, του ΠΕΧΩ καθώς και Μηχανικούς από τους Τομείς Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων των Νομών Κοζάνης, Γρεβενών, Αιγίου, Πάτρας, Πύργου, Φωκίδας, κλπ.
Η κινητοποίηση αυτή συνεχίστηκε τις επόμενες ημέρες και από Μηχανικούς άλλων Υπουργείων και Φορέων του Δημοσίου καθώς και ιδιωτών και έφτασε ο συνολικός αριθμός των Μηχανικών στα 1.500 άτομα.

Μέχρι σήμερα σε σύνολο 63 Δήμων της Αττικής και στο Δήμο της Αθήνας έχουν διενεργηθεί περισσότερες από 180.000 αυτοψίες. Η εικόνα από τις αυτοψίες αυτές είναι : 120.000 κατοικήσιμα, 55.000 επισκευάσιμα και 12.000 περίπου κατεδαφιστέα.

Οι αιτήσεις για τον Πρωτοβάθμιο έλεγχο σταμάτησαν την 25/9/99 και οι αυτοψίες οι οποίες συνεχίζονται μέχρι την ολοκλήρωση των αιτήσεων εκτιμάται ότι θα έχουν ολοκληρωθεί μέχρι την 3/10/99.

Το ΥΠΕΧΩΔΕ λειτούργησε από 9/9/99 το τηλεφωνικό κέντρο 1303 με 60 γραμμές στο οποίο οι σεισμόπληκτοι κατέθεταν τηλεφωνικά τις αιτήσεις τους για τον Πρωτοβάθμιο έλεγχο.

Τα αποτελέσματα του Πρωτοβαθμίου Ελέγχου καταχωρούνται σε Ειδικό Ηλεκτρονικό Αρχείο προκειμένου να συσχετισθούν με τα αποτελέσματα των επομένων Φάσεων Αποκατάστασης καθώς και με τα προνοιακά βοήθημα που χορηγούνται από άλλα Υπουργεία (200.000, κλπ.)

ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ-ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ

Περιλαμβάνουν :

- Τον Δευτεροβάθμιο Έλεγχο (ΕΠΑΝΕΛΕΓΧΟ) των κτιρίων.
- Τη δημιουργία οικισμών προσωρινής στέγασης.
- Τη θέσπιση και διαχείριση Προγράμματος Επιδότησης Ενοικίου ή Συγκατοίκησης.
- Τη συγκρότηση και λειτουργία των Τομέων Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων
- Τις ρυθμίσεις για τα μέτρα οριστικής στεγαστικής αποκατάστασης των πληγέντων
- Τις κατεδαφίσεις των κτιρίων και τις προσωρινές υποστηλώσεις
- Τις μελέτες για την οικιστική χωροταξική παραγωγική ανασυγκρότηση
- Θέματα Οργανισμού Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας

Παρακάτω αναλύονται τα μέτρα αυτά :

Δευτεροβάθμιος Έλεγχος (Επανέλεγχος) των Κτιρίων

Ο Δευτεροβάθμιος Έλεγχος των κτιρίων γίνεται στα κτίρια που έχουν χαρακτηριστεί από τον Πρωτοβάθμιο ως ΚΟΚΚΙΝΑ ή ΚΙΤΡΙΝΑ. Αποσκοπεί στην προσεκτικότερη εξέταση των βλαβών στα κτίρια προκειμένου να διαπιστωθεί ποιά από αυτά χρήζουν άμεσης κατεδάφισης, ποιά παραμένουν επικίνδυνα και συνεπώς ακατάλληλα για χρήση, και τέλος ποιά μπορούν να χαρακτηρισθούν ως κατάλληλα για χρήση.

Ο Δευτεροβάθμιος Έλεγχος συναρτάται επίσης με την επιδότηση ενοικίου ή συγκατοίκησης η οποία αναλύεται παρακάτω.

Ο Δευτεροβάθμιος Έλεγχος ξεκίνησε την 13/9/99 με προτεραιότητα στα κτίρια που είχαν χαρακτηριστεί από τον Πρωτοβάθμιο ΚΟΚΚΙΝΑ και στα κτίρια επαγγελματικής χρήσης ή συνάθροισης κοινού, για τα οποία ο χαρακτηρισμός τους από τον Πρωτοβάθμιο Έλεγχο με ΚΙΤΡΙΝΟ καθιστούσε αδύνατη τη λειτουργία τους.

Για τη διενέργεια του Δευτεροβάθμιου Ελέγχου έχουν κινητοποιηθεί μέχρι σήμερα περισσότεροι από 800 Μηχανικοί που συγκροτούν τριμελή ή διμελή κλιμάκια.

Τα αποτελέσματα του ελέγχου στα κτίρια με ΚΟΚΚΙΝΟ μέχρι σήμερα είναι: ελέγχθηκαν 4.288, επικινδύνως ετοιμόρροπα χαρακτηρίστηκαν 1.455 και επισκευάσιμα (ΚΙΤΡΙΝΑ) χαρακτηρίστηκαν 2.833.

Ο Δευτεροβάθμιος έλεγχος θα συνεχιστεί τις επόμενες ημέρες και στα ΚΙΤΡΙΝΑ και εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί σε έναν (1) περίπου μήνα. Για τον σκοπό αυτό το ΥΠΕΧΩΔΕ έχει ζητήσει από όλα τα Υπουργεία, τις Περιφέρειες, και άλλους Δημόσιους Φορείς (ΟΤΕ, ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ, κλπ.) καθώς και από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (με ειδική καταχώρηση στον Τύπο), τη συνδρομή Μηχανικών για την ολοκλήρωση των ελέγχων.

Με την κινητοποίηση αυτή εκτιμάται ότι θα συγκεντρωθεί αριθμός Μηχανικών πλέον των 1.500.

Δημιουργία οικισμών προσωρινής στέγασης

Βασικός στόχος του ΥΠΕΧΩΔΕ είναι να μεταφερθούν όλοι οι άστεγοι που διαμένουν σε σκηνές, σε οικισμούς με ημιμόνιμες κατοικίες, είτε να επιλέξουν την ενοικίαση διαμερίσματος ή τη φιλοξενία σε φιλικό/συγγενικό σπίτι. Η προσωρινή στέγαση με τους παραπάνω τρόπους θα διαρκέσει μέχρι την επισκευή ή ανακατασκευή των κατοικιών τους.

Για τη δημιουργία των οικισμών προσωρινής στέγασης μέχρι στιγμής έχουν εξασφαλιστεί 5.100 οικόσκοι οι οποίοι θα κατανεμηθούν σε περισσότερους από 50 οικισμούς σε όλους τους Δήμους που έχουν χαρακτηριστεί σεισμόπληκτοι.

Από τους οικόσκους αυτούς το ΥΠΕΧΩΔΕ έχει σε στοκ και έχει παραγγείλει 2.800 περίπου, ενώ οι υπόλοιποι 2.300 προέρχονται από δωρές (Ενωση Ελληνικών Τραπεζών, ΥΕΘΑ, και διάφοροι ιδιώτες). (μήπως θέλει να τους αναφέρει;)

Αναφορικά με τους χώρους ανάπτυξης των οικισμών το ΥΠΕΧΩΔΕ έχει ζητήσει από τους Δήμους την υπόδειξη κατάλληλων εκτάσεων καθώς και από το Υπουργείο Εθνικής Αμυνας την οριοθέτηση χώρων στα Στρατόπεδα Αγίων Αναργύρων, Λιόσι, Καποτά, ΚΕΒΟΠ).

Τα έργα υποδομής που θα απαιτηθούν για την εγκατάσταση των οικισκών ήτοι εκσκαφή και διαμόρφωση των χώρων, δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης, έχουν ήδη αρχίσει να κατασκευάζονται από εργολάβους που έχει εγκαταστήσει το ΥΠΕΧΩΔΕ στους χώρους που ήδη έχουν εξευρεθεί.

Τα έργα για την ηλεκτροδότηση και επικοινωνίες θα εκτελεστούν με ευθύνη της ΔΕΗ και του ΟΤΕ αντίστοιχα προς τους οποίους το ΥΠΕΧΩΔΕ έχει απευθυνθεί αρμοδίως.

Θέσπιση και διαχείριση Προγράμματος Επιδότησης Ενοικίου ή Συγκατοίκησης.

Για την προσωρινή στέγαση των αστέγων όπως αναφέρθηκε στα προηγούμενα εκτός από την παροχή των μεταφερόμενων οικίσκων, το ΥΠΕΧΩΔΕ έχει προωθήσει ρύθμιση για την επιδότηση ενοικίου ή συγκατοίκησης.

Για τον σκοπό αυτό έχει ήδη εκδοθεί Κ.Υ.Α. που ρυθμίζει τα θέματα της επιδότησης ενοικίου και της συγκατοίκησης, έχει δημοσιευθεί σε όλες τις Εφημερίδες ολοσέλιδη καταχώρηση για τα μέτρα για την ενημέρωση των σεισμοπλήκτων, έχει κυκλοφορήσει ειδικό Ενημερωτικό φυλλάδιο σε όλες τις σεισμόπληκτες περιοχές (Πόρτα-Πόρτα), ενώ παράλληλα ολοκληρώνεται η αναγκαία ηλεκτρονική επεξεργασία για τη διαχείριση του προγράμματος από τους Τ.Α.Σ.

Συγκρότηση και λειτουργία των Τομέων Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων

Για τη διαχείριση του προγράμματος επιδότησης ενοικίου ή συγκατοίκησης καθώς και του προγράμματος οριστικής αποκατάστασης, συγκροτούνται Ειδικές Υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ στις σεισμόπληκτες περιοχές που ονομάζονται Τομείς Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (Τ.Α.Σ.) και Γραφεία Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (Γ.Α.Σ.).

Ηδη έχουν συγκροτηθεί Τ.Α.Σ. στις περιοχές Αχαρνών, Ν.Φιλαδέλφειας, Ανω Λιοσίων, Πειραιά, Περιστερίου και Ελευσίνας καθώς και ο Ειδικός Τ.Α.Σ. για τους επαγγελματικούς χώρους. Γραφεία Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (Γ.Α.Σ.) συγκροτούνται σε 23 Δήμους.

Για την στελέχωση των υπηρεσιών αυτών το ΥΠΕΧΩΔΕ έχει ήδη προσλάβει 400 υπαλλήλους, ενώ εντός των προσεχών ημερών θα προσλάβει άλλους 200.

Εχει επίσης πλαισιώσει με 120 έμπειρους υπαλλήλους από τους ΤΑΣ της Περιφέρειας.

Παράλληλα έχει ξεκινήσει και ολοκληρώνεται σε 15 ημέρες το Ειδικό Πρόγραμμα Ηλεκτρονικής Υποστήριξης των Τομέων Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων. Σ' αυτό περιλαμβάνεται η δημιουργία Ειδικού προγράμματος ηλεκτρονικής διαχείρισης των φακέλων τόσο για την επιδότηση ενοικίου τόσο και για την οριστική αποκατάσταση, η προμήθεια Ηλεκτρονικών Υπολογιστών καθώς και η υποστήριξη των Τομέων με ειδικό τεχνικό προσωπικό.

Ρυθμίσεις για τα μέτρα οριστικής στεγαστικής αποκατάστασης των πληγέντων

Εχει συνταχθεί και προωθηθεί για υπογραφή Κ.Υ.Α. για τα μέτρα στεγαστικής αποκατάστασης των πληγέντων από τον σεισμό. Στην Απόφαση αυτή προβλέπεται η χορήγηση Στεγαστικής Συνδρομής αποτελούμενης κατά το 1/3 από δωρεάν κρατική αρωγή και κατά 2/3 άτοκο δάνειο στους ιδιοκτήτες κατοικιών και λοιπών κτιρίων που έχουν υποστεί βλάβες από τον σεισμό.

Για τη διαδικασία των επισκευών ή ανακατασκευών των κτιρίων το ΥΠΕΧΩΔΕ έχει εκδόσει ειδικά ενημερωτικά έντυπα καθώς και καταχωρήσεις στον Ημερήσιο Τύπο για την ενημέρωση των πληγέντων. Επίσης έχουν εκδοθεί οδηγίες για τα υλικά και τους τρόπους επισκευής καθώς και ειδικό τιμολόγιο των εργασιών επισκευής που

απευθύνονται στους ιδιώτες Μηχανικούς που θα αναλάβουν την μελέτη και επίβλεψη των εργασιών αποκατάστασης.

Εχουν εκδοθεί επίσης Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις με τις οποίες εντάσσονται μέχρι σήμερα 39 Δήμοι της Αττικής στα μέτρα και τις ρυθμίσεις αποκατάστασης των σεισμοπλήκτων. Δεν έχουν ενταχθεί μέχρι σήμερα περιοχές του Δήμου Αθηναίων καθώς και περιοχές του Νομού Βοιωτίας.

Κατεδαφίσεις των κτιρίων και προσωρινές υποστηλώσεις

Οι κατεδαφίσεις των κτιρίων και οι προσωρινές υποστηλώσεις γίνονται από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις με πιστώσεις τις οποίες ήδη έχει διαθέσει το ΥΠΕΧΩΔΕ.

Για τις κατεδαφίσεις των κτιρίων που κρίνονται από τον Δευτεροβάθμιο Έλεγχο των Μηχανικών ως Επικινδύνως Ετοιμόρροπες καθώς και για τις προσωρινές υποστηλώσεις των κτιρίων που κρίνονται Επισκευάσιμα αλλά απαιτούν υποστήλωση, το ΥΠΕΧΩΔΕ έχει εκδόσει Ειδικές Εγκυκλίους προς τις Νομαρχίες, Τιμολόγια εργασιών καθώς επίσης και Εγχειρίδια με οδηγίες, ενώ παράλληλα έχει διαθέσει ως τεχνικούς συμβούλους Μηχανικούς του ΥΠΕΧΩΔΕ και του ΟΑΣΠ

Μελέτες για την οικιστική χωροταξική παραγωγική ανασυγκρότηση

Εχουν ανατεθεί από το ΥΠΕΧΩΔΕ ειδικές μελέτες γεωλογικές, μικροζωνικές, χωροταξικές, κλπ. στις περιοχές που έχουν πληγεί ιδιαίτερα από τον σεισμό (Μενίδι, Ανω Λιόσια, κλπ.) προκειμένου να χρησιμοποιηθούν για την χωροταξική και παραγωγική επέκταση και ανασυγκρότηση των περιοχών αυτών.

Θέματα Οργανισμού Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας

Στον Ο.Α.Σ.Π. γίνεται αυτή την περίοδο επεξεργασία των Αντισεισμικών Κανονισμών μέσω των Ειδικών Επιστημονικών Επιτροπών που έχουν συγκροτηθεί προς τούτο.

Γίνεται επίσης επεξεργασία ειδικών θεμάτων που έχουν προκύψει από τον πρόσφατο σεισμό και τα οποία είναι:

- Η αποτίμηση των αιτιών για τις βλάβες στα κτίρια σε ό,τι αφορά τους ισχύοντες για την κατασκευή των κτιρίων Κανονισμούς, τις τυχόν ευθύνες των Μηχανικών, κατασκευαστικά θέματα, κλπ.
- Ο καθορισμός του θεσμικού πλαισίου για την αποκατάσταση-ενίσχυση των κτιρίων που έχουν υποστεί βλάβες από τον σεισμό. Το θέμα αυτό είναι ιδιαίτερα κρίσιμο καθ'ότι αφορά το πόσο θα ενισχυθούν τα κτίρια και έχει σημαντικές οικονομικές, τεχνικές, νομικές και πολιτικές επιπτώσεις. Αφορά επίσης τα θέματα ευθυνών των Μηχανικών που ως ελεύθεροι επαγγελματίες θα αναλάβουν τη μελέτη και επίβλεψη των εργασιών επισκευής και ενίσχυσης των κτιρίων.
- Η διοργάνωση Ειδικών Σεμιναρίων σε Μηχανικούς τόσο των Δημοσίων Υπηρεσιών και Φορέων που ασχολούνται με τον Δευτεροβάθμιο Έλεγχο όσο και των ιδιωτών Μηχανικών που θα αναλάβουν τη μελέτη και επίβλεψη των εργασιών αποκατάστασης σε θέματα αποτίμησης των βλαβών και επισκευής αυτών.

- Η επεξεργασία και έκδοση φυλλαδίων με οδηγίες για την επισκευή και ενίσχυση των κτιρίων.
- Η έκδοση Ειδικών Εντύπων και φυλλαδίων για την ενημέρωση των σεισμοπλήκτων σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας.